

MICROTONAL GUITAR DUO – CD – KALAN MUSIC – 2015 – LINER NOTES

The name *Microtonal Guitar Duo* characterizes the common starting point of two otherwise quite dissimilar musicians. The classical guitar in large is actually unsuitable for traditional Turkish music. Its frets are fixed according to the Western pitch system, and its playing technique was developed primarily for polyphonic music. The microtones – pitches outside of the traditional Western tone system – are almost impossible to achieve on guitar, while for Turkish music these notes are essential.

Tolgahan Çoğulu and Sinan Cem Eroğlu went contrary ways to solve this latter problem. In Çoğulu's *adjustable microtonal guitar* which he developed in 2008, the positions of all frets are flexible hence all microtones available, those used in traditional Turkish *makams* as well as any traditional or artificially constructed tone system worldwide.

Sinan Cem Eroğlu on the other hand gave up all frets of his instrument. This fretless guitar was introduced into Turkish music by Erkan Oğur as early as the 1970s but rarely played by other musicians. On this guitar not only all traditional *makams* can be played but also transpositions of all *makams* on all tonics.

Equally the musical background of both musicians differs. Sinan Cem Eroğlu grew up as the son of one of the most important bağlama makers in Turkey, Kemal Eroğlu, and hence in an environment with many of the most respected Turkish folk musicians, such as Arif Sağ, Erkan Oğur, Orhan Gencebay or Erdal Erzincan. He witnessed all major developments in the construction and playing techniques of both bağlama and guitar in Turkey, i.e. the popularization of the short necked bağlama by Arif Sağ and others, and the reconstruction and sophistication of the kopuz by Erkan Oğur. Later Sinan Cem Eroğlu studied *kaval* (endblown flute) and performed with a great number of important musicians, such as Aynur Doğan, Niyaz or Yinon Muallem.

Tolgahan Çoğulu on the other hand studied classical guitar and performed on many international guitar festivals. Furthermore, he performed on his microtonal guitar among others many compositions of Western music both historical and contemporary. More than 20 new compositions for this instrument were written on his commission.

In addition to technical innovations concerning the intonation both musicians tried to extend the playing techniques of their respective new guitars. In 2010 Tolgahan Çoğulu wrote his PhD thesis on *The Adaptation of Bağlama Techniques into Classical Guitar*. He arranged traditional Anatolian *türkü* songs for his adjustable microtonal guitar and also classical Ottoman-Turkish compositions. On the fretless guitar the extension of playing techniques is even more obvious. The sound is softer than that of the classical guitar with a broad range of possible vibrati. Sinan Cem Eroğlu adopts left hand techniques from bağlama, tanbur and ud, including traditional fingering (such as moving up and down along one string only) and all kinds of melodic embellishments. Both musicians moreover used several playing techniques, sounds and aesthetics from jazz, rock or new western music. The same openness and curiosity appears in the repertoire of the duo. Many kinds of Anatolian music is included reaching from Aşık Veysel over Kurdish and Georgian folk songs to the song *Kele Kele* collected by the Armenian composer and musicologist Gomidas Vartabed. In all of these arrangements the guitar almost inevitably adds western polyphony to the traditional (or composed) melodies. Even compositions originally written for piano are part of the repertoire, for example pieces by Frédéric Chopin and Erik Satie of 19th and 20th century respectively, or the jazz ballad *Our Spanish Love Song* by the jazz bassist Charlie Haden.

The music of the Microtonal Guitar Duo in large is hence characterized by a rich variety of sounds, melodic moods and stylistic transformations. Their use of microtones is only one aspect of an unusual musical richness between folk music, jazz and classical music.

MARTIN GREVE

Mikrotonal Gitar Duo adı oldukça farklı iki müzisyenin ortak başlangıç noktalarını tanımlamaktadır. Aslına bakılırsa, klasik gitar geleneksel Türkiye müzikleri için uygun değildir. Gitarın perdeleri Batı seslerine göre ayarlanmıştır ve çalma tekniği temel olarak çok sesli müzik için geliştirilmiştir. Geleneksel Batı ton sisteminin dışındaki sesler olan mikrotonlara gitarda ulaşılması neredeyse imkânsızken, bu sesler Türkiye'deki müzikler için çok önemlidir.

Tolgahan Çoğulu ve Sinan Cem Eroğlu bu sorunu çözmek için farklı yollara yönelmişlerdir. Çoğulu, 2008'de geliştirdiği ayarlanabilir mikrotonal gitarda tüm perdeleri hareket ettirerek, Türkiye'de kullanılan makamlarda ve dünyada geleneksel veya yapay olarak oluşturulmuş ses sistemlerinde kullanılan tüm mikrotonları gitarda çalınabilir hale getirmiştir.

Sinan Cem Eroğlu ise enstrümanındaki tüm perdelerden vazgeçmiştir. Perdesiz gitar 1970'lerde Erkan Oğur tarafından çalınmaya başlanmış ancak diğer müzisyenler tarafından nadiren kullanılmıştır. Bu gitarla yalnızca geleneksel makamlar değil, farklı karar seslerde makamların transpozisyonları da çalınabilmektedir.

Her iki müzisyenin müzik geçmişi oldukça farklıdır. Sinan Cem Eroğlu, Türkiye'nin en önemli bağlama yapımcılarından biri olan Kemal Eroğlu'nun oğludur. Bu nedenle Arif Sağ, Erkan Oğur, Orhan Gencebay ve Erdal Erzincan gibi saygıdeğer ustaların arasında büyümüştür. Bağlama ve gitarın yapım ve çalma tekniklerindeki büyük gelişmelere, örneğin Arif Sağ'ın kısa saplı bağlamayı popülerleştirmesine veya Erkan Oğur'un kopuzu yeniden canlandırmasına yakından şahit olmuştur. Daha sonra kaval eğitimi almış ve Aynur Doğan, Niyaz, Yinon Mualllem gibi önemli pek çok sanatçıyla çalışmıştır.

Tolgahan Çoğulu ise klasik gitar eğitimi almış ve pek çok uluslararası gitar festivalinde çalmıştır. Mikrotonal gitarıyla mikrotonal eserlerin yanı sıra klasik ve çağdaş pek çok Batı müziği eseri de seslendirmiştir. Bu enstrüman için yirmiden fazla beste yapılmıştır.

Entonasyon ile ilgili teknik yeniliklere ek olarak iki müzisyen de gitarlarının çalma tekniklerini genişletmeye çalışmışlardır. Tolgahan Çoğulu 2010 yılında doktora tezini *Bağlama Tekniklerinin Klasik Gitar İcrasına Uyarlanması* üzerine yazmıştır. Geleneksel Anadolu türkülerini ve klasik Osmanlı-Türk bestelerini ayarlanabilir mikrotonal gitar için düzenlemiştir. Perdesiz gitarda yeni çalma teknikleri daha belirgindir. Ses klasik gitardan daha yumuşaktır ve vibrato tekniği daha rahat yapılabilir. Sinan Cem Eroğlu bağlama, tanbur ve udun geleneksel sol el tekniklerini (sadece bir telde aşağı yukarı hareket etmek gibi) ve her türlü melodik süslemeleri perdesiz gitara uyarlamıştır. Ayrıca her iki müzisyen de caz, rock ve yeni Batı müziğinin çalma tekniklerini, seslerini ve estetiğini kullanmıştır. Bu merak ve yeniliklere açık olma hali ikilinin repertuarında da kendini göstermektedir. Aşık Veysel, Kürt ve Gürcü türkülerinden Ermeni besteci ve müzikolog Gomidas Vartabed'in derlediği *Kele Kele*'ye kadar repertuarda çok çeşitli Anadolu müzikleri bulunmaktadır. Tüm bu düzenlemelerde gitar kaçınılmaz olarak Batı çok sesliliğini geleneksel (ya da bestelenmiş) melodilere eklemektedir. Repertuarda, piyano için 19. yüzyılda Frédéric Chopin, 20. yüzyılda Erik Satie tarafından yazılmış eserler ile caz basçısı Charlie Haden'in *Our Spanish Love Song* adlı bestesi de bulunmaktadır.

Sonuç olarak Mikrotonal Gitar Duo'nun müziği zengin ses çeşitliliği, melodik ruh halleri ve biçimsel dönüşümler ile tanımlanmaktadır. Mikrotonları kullanmaları halk müziği, caz ve klasik müzik arasında dokunan alışılmışın ötesinde bir müzikal zenginliğin sadece bir yönünü ifade etmektedir.

MARTIN GREVE